

Datum
2020-08-27Diarienum
2020/1883Er referens
M2020/00554/Nm

Miljödepartementet

Naturmiljöenheten

Yttrande om remissen om Stärkt lokalt åtgärdsarbete – att nå målet Ingen övergödning, SOU 2020:10

Skogsstyrelsen yttrar sig enbart om de punkter som direkt eller indirekt berör skogsmark och skogsbruk. Eftersom utredningens skarpa förslag huvudsakligen rör jordbruksmark eller andra verksamhetsområden än skogsbruk, avstår Skogsstyrelsen från att kommentera dessa.

I utvärderingen av miljömålen 2020 framför Naturvårdsverket att alla aktörers bidrag till att nå miljömålet Ingen övergödning nu är av stor vikt. Med detta som bakgrund vill Skogsstyrelsen lyfta skogsmarken och olika skogsbruksåtgärders inverkan på övergödningssproblematiken och betona de åtgärder som idag genomförs och utvecklas inom skogsbruket för att bidra till en minskad övergödning.

Utredaren presenterar inledningsvis fördelningen av läckage mellan olika markslag och verksamheter. Även om skogsmarkens bidrag till näringsläckaget är lågt per arealenhet blir det totala bidraget stort eftersom den produktiva skogsmarksarealen är ungefär tio gånger större än jordbruksarealen. Detta redovisas tydligt i rapporten; hyggesmark står för 28 procent av den totala belastningen av kväve och 26 procent av den totala belastningen av fosfor till haven. Efterfrågan på skogsråvara ställs i relation till riskerna för läckage av näring till följd av skogsbruket, men därefter utelämnas ämnet helt i utredningen.

Skogsstyrelsen vill betona att huvuddelen av det läckage av näring som kommer från skogsmark uppstår i samband med hyggesupptag eller dikesrensning, det vill säga aktivt brukande av skogsmark. Sett till målet Ingen övergödning anser Skogsstyrelsen att det är fel att klassificera dessa källor som naturlig bakgrundsbelastning och sedan lämna dem utan avseende. Skogsstyrelsen vill även poängtera att kvävegödsling av skogsmark huvudsakligen sker genom spridning av kalkamonsalpeter, organogena gödselmedel som avloppsslam används i praktiken inte.

Vattendrag fungerar som linjära element och knyter samman jord- och skogsmark och deras påverkan. Åtgärder som berör såväl jordbruksmark som skogsmark måste därför samordnas i ett landskapsperspektiv om det ska bli verkningsfulla. Viktiga åtgärder för skogsbruket är anläggning eller återskapande av våtmarker, lämnande av funktionella kantzoner, anpassning av dikesrensning, eller att arbeta för hyggesfria metoder. Flera projekt pågår idag med syfte att utveckla dessa åtgärder. Bland annat för Skogsstyrelsen

sedan flera år tillbaka en dialog med skogssektorn om dessa åtgärder inom ramen för målbildsarbetet för god miljöhänsyn.

Skogsstyrelsen stöder förslaget om etappmål om våtmarker och utgår från att det omfattar såväl jordbruks- som skogslandskapet.

I ärendet har generaldirektör Herman Sundqvist beslutat och markspecialist Anja Lomander varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också deltagit enhetschef Dan Rydberg och bitr avdelningschef Johan Eriksson.

Herman Sundqvist

Anja Lomander